

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı: D3/T.E.-99/2
Karar Sayısı: 99-21/192-108
Karar Tarihi: 29.04.1999

Toplantıya Katılan

İkinci Başkan : Prof. Dr.Tamer MÜFTÜOĞLU,
Üyeler : Mehmet Zeki UZUN, Sadık KUTLU, Dr.Kemal EROL,
Nejdet KARACEHENNEM, Mustafa PARLAK, A. Ersan GÖKMEN,
R. Müfit SONBAY, Kubilay ATASAYAR.

Bildirimde Bulunan: Anadolu Gıda San. ve Tic. A.Ş. vekili Av. Teoman SEYİTHANOĞLU (Atatürk Bulv. 199/A-12 06680 Kavaklıdere ANKARA)

Taraflar: - Anadolu Gıda San. ve Ticaret A.Ş.
Esenboğa Yolu Çankırı Kavşağı 21. Km ANKARA

- Atlas Gıda Pazarlama Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Davutpaşa Cad. No:10 Topkapı İSTANBUL

Dosya Konusu: Anadolu Gıda San. ve Tic. A.Ş. ile Atlas Gıda Pazarlama Sanayi ve Ticaret A.Ş. arasında akdedilmiş olan distribütörlük sözleşmesine menfi tespit/muafiyet verilmesine ilişkin talep.

Raportörlerin Görüşü: Söz konusu şirketlerin aynı gruba dahil bağlı şirketler olması nedeniyle tek bir teşebbüs olarak kabul edilmesi gerektiği, bağlı şirketler arası anlaşmaların teşebbüsün kendi iç işi olarak görülmesi gerektiği ve bu itibarla bildirilen anlaşmanın 4054 sayılı Kanun kapsamında olmadığı düşünülmektedir.

DEĞERLENDİRME

- (1) Anadolu Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Anadolu Gıda) ile Atlas Gıda Pazarlama Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Atlas Gıda) arasında akdedilen distribütörlük anlaşmasına menfi tespit/muafiyet verilmesi talebi ile Kurum kayıtlarına intikal eden bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması hakkında Kanun'un 4, 5 ve 8 inci maddeleri ile 1997/3 sayılı Tek Elden Dağıtım Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin ilgili hükümleri uyarınca, Raportörler Tarkan ERDOĞAN ve Pelin UYANIK tarafından yapılan inceleme sonucu düzenlenen 13.04.1999 tarih, D3/T.E.-99/2 sayılı Muafiyet Öninceleme Raporu'nu içeren 20.04.1999 tarih, REK.0.007.00.00/17 sayılı Başkanlık Önergesi, 99-21 sayılı Kurul toplantısında ele alınmıştır.
- (2) Dosya mevcudu bilgilerden anlaşıldığı üzere, ilgili pazar, Türkiye Cumhuriyeti sınırları dahilinde bisküvi ve gofret ürün pazarı olarak tespit edilmiştir.

- (3) Sözleşme tarafı şirketlerin ortaklık yapıları incelendiğinde, her iki şirketin de Ülker Grubunu oluşturan şirket ya da kişilerin kontrolünde olduğu görülmektedir. Anadolu Gıda'da Ülker Grubuna dahil olan Yıldız Gıda ve Ambalaj Yat. San. ve Tic. A.Ş. (Yıldız Gıda)'nin %22, Sabri Ülker'in %8, Orhan Özokur'un %3, Ahsen Özokur'un %2, Ülker Grubu şirketi İstanbul Gıda Dış Tic. A.Ş.'nin %1 payı bulunmaktadır. Şirketteki diğer hissedarlar ise Grup şirketleri olan Ülker Gıda San. ve Tic. A.Ş., Farmamak Amb. Mad. ve Amb. Mak. A.Ş. ve Taç Yat. Ort. A.Ş. ile Murat Ülker'dir. Ayrıca şirketin %62'si hamiline yazılı hisse senedi olarak İMKB'de işlem görmektedir. Atlas Gıda'da, Yıldız Gıda'nın %15, Anadolu Gıda'nın %26, Al-Tawfeek Company for Investment Funds'ın %25, Murat Ülker'in %16, Ahsen Özokur'un %9, United European Bank'in % 5, Orhan Özokur'un %2, F.Betül Ülker'in %1 ve Ali Ülker'in %1 payı bulunmaktadır.

Sözleşme taraflarının yönetim kurulları Ülker Grubu şirketlerinin yönetim kurullarında yer alan üyelerden oluşmaktadır. Anadolu Gıda'da Yönetim Kurulunu Orhan Özokur (Y.K. Başkanı), Murat Ülker (Y.K. Başkan Vekili), Ahsen Özokur (Üye), Ali Ülker (Üye), Hilmi Durmaz (Üye) ve Georg Wiederkehr (Üye) oluşturmakta; Atlas Gıda'nın Yönetim Kurulu ise Orhan Özokur (Y.K. Başkanı), Murat Ülker (Y.K. Başkan Vekili), Ali Ülker (Üye), Yener Sonuşen (Üye) ve Jamal Afifi (Üye) den oluşmaktadır.

- (5) 4054 sayılı Kanun'un 2 nci maddesinde "teşebbüslerin aralarında yaptığı rekabeti engelleyici, bozucu ve kısıtlayıcı anlaşma, uygulama ve kararlar ile piyasaya hâkim olan teşebbüslerin bu hâkimiyetlerini kötüye kullanmaları ve rekabeti önemli ölçüde azaltacak birleşme ve devralma niteliğindeki her türlü hukukî işlem ve davranışlar"ın, Kanun kapsamına girdiği belirtilmiştir.
- (6) Kanun'un uygulanmasında Rekabet Hukuku anlamında "teşebbüs" kavramından ne anlaşıldığı önem taşımaktadır. Teşebbüs kavramı ve teşebbüsler arası anlaşmalar değerlendirilirken tarafların ekonomik bütünlük içinde olup olmadığı dikkate alınmalıdır. Bir şirket diğer bir şirketin kontrolü altında ise bağlı işletme olarak nitelendirilmekte ve ekonomik bütünlük içinde oldukları kabul edilmektedir. Nitekim 4054 sayılı Kanun ekonomik bütünlük yaklaşımını kabul etmiştir. Kanun'un 3 üncü maddesinin gerekçesinde aynen "Teşebbüs tanımı yapılırken ekonomik bütünlük ilkesi benimsenmiştir. Yani, bir yavru şirket tek başına değil, bağlı olduğu diğer şirket veya şirketlerle birlikte değerlendirilecektir." denilmek suretiyle teşebbüs tanımında hukuki yapıdan çok, yürütülen ticari faaliyetler ve ekonomik olarak birbirlerine ya da ortak bir gerçek veya tüzel kişiye bağlı ekonomik unsurlarının birliğine önem verilmiştir.
- (7) Yukarıdaki açıklamalar ışığında sözkonusu şirketlerin ortaklık yapıları ve karar mekanizmaları incelendiğinde pay sahiplerinin ve yönetim kurulu üyelerinin hemen hemen aynı kişiler olduğu anlaşılmaktadır. Dolayısıyla ekonomik bütünlük kavramı çerçevesinde ilgili şirketlerin aynı gruba dahil bağlı şirketler olması nedeniyle tek bir teşebbüs olarak değerlendirilmesi gerekmektedir.

SONUÇ

(99-21/192-108)

- (8) Anadolu Gıda San. ve Tic. A.Ş. ile Atlas Gıda Pazarlama San. ve Tic. A.Ş. arasında akdedilen distribütörlük sözleşmesine menfi tespit/muafiyet verilmesi talebiyle yapılan başvurunun değerlendirilmesi sonucunda sözkonusu şirketlerin aynı gruba dahil bağlı şirketler olması nedeniyle tek bir teşebbüs olarak kabul edilmesi gerektiğine, bağlı şirketler arası anlaşmaların aynı ekonomik bütünlük çerçevesinde teşebbüsün kendi iç işi olması nedeniyle, bildirilen anlaşmanın 4054 sayılı Kanun kapsamında olmadığına

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.